Bibliote[…] Regiona[…] Hunedoara-Deva

Prima zi de școală



Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 76 (532) ⋆ miercuri 19 sep. 1956 ⋆ 4 pag. 15 bani



E o tradiție veche și frumoasă: pionierii dau flori celor mici care sînt în primul lor an de școală

O rezolvare originală

Toamna, la sate, e mai multă treabă ca oricînd. Se adună porumbul, se strîng poamele și încă în mare grabă, de teamă să nu le ajungă bruma în cîmp.

Prinși în zorul acestor treburi părinții nu mai pot să aibă grija celor mici. De aceea, ei îi lasă acasă, pe seama fraților sau surorilor mai mari.

Tocmai din această pricină Stanca Drăgan nu putea să meargă la școală din prima zi.

— Stanco, rămîi azi cu Maria. Te-i duce la școală de luni. Las-că nu pleacă școala din sat.

— Rămîn, mamă.

— Nu uiți să dai apă și mîncare la pui?

— Nu, mamă!

Și părinții au plecat la cîmp. Stanca a făcut ordine în casă, a pus apă la pui, i-a dat Mariei să mănînce.

Pe uliță, îmbrăcați în hainele lor bune, grupuri de copii se duceau la școală. Stanca îi privea de pe prispă. Erau colegi de-ai ei, alții în clase mai mari, alții în clase mai mici.

— Las-că mă duc și eu luni, se consolă Stanca apucîndu-se să dezghioace porumb.

Deodată o fulgeră un gînd. Se ridică în picioare, își scutură fusta și dădu fuga la casa de peste drum.

— Florentino! Ești acasă, Florentino?

— Da! Tu ești, Stanca?

—Eu îs. Ai rămas cu Nelu?

— Da.

— Nu te duci la școală?

— Nu! Nici tu?

— Nici eu. Dar știi ce m-am gîndit? Tu înveți după amiază, eu dimineața. Ai tu grijă de Maria dimineața și eu am grijă după masă și de ea și de Nelu. Vrei?

— Vreau.

Și Stanca, cuprinsă de bucurie, o aduse în grabă pe Maria în casa Florentinei.

...Așa se face că Stanca Drăgan și Florentina Ivașiu au fost totuși la școală chiar din prima zi.

Și o altfel de rezolvare

Nu încape îndoială că și părinții lui Olteanu Constantin au acuma treburi pînă peste cap. Totuși ei au ținut neapărat ca fiul lor să meargă la școală chiar din prima zi. E doar în clasa a VI-a.

— D-apoi, anul ăsta, îl lăsăm să meargă de la început, zicea mama lui Constantin unei vecine. C-așa, anul trecut nu l-am lăsat și uite că tot anul am avut bucluc cu el. Să meargă și să-și vadă de carte.

Și chiar în dimineața primei zile mama ținu să rînduiască lucrurile în felul următor:

— Constantine, tu te duci la școală. Auzi, mamă? Cu vaca o să se ducă soră-ta. După amiază te duci tu cu vaca și rămîne soră-ta acasă. Ne-am înțeles?

— Ințeles, mamă.

— Vezi să nu pățești ca anul trecut, că parcă trecuseși pragul școlii cu stîngul.

Lucrurile păreau limpezi. Păreau, zicem, pentru că pînă la urmă s-au tulburat: „De ce să încep școala de azi? s-a gîndit Constantin. La urma urmei, tot mai bine e să te duci la cîmp decît să stai ceasuri întregi în bancă". Și deschizînd poarta porni cu vaca la cîmp.

Nu, nu! Olteanu Constantin, din comuna Radomirești, n-a pășit cu „stîngul" în noul an școlar; dar nici cu dreptul n-a pășit.

V. BIRGAOANU



Prima gazetă de perete este gata. Cei dintr-a VI-a C s-au arătat harnici încă din prima zi de școală. Le urăm să rămînă tot așa



Prima zi de școală a fost sărbătorită de unii copii de la Școala nr. 11 mixtă din București și în felul acesta. Noi le dorim bătăușilor surprinși de fotograful nostru, să nu facă tradiție din acest obicei în noul an școlar



„În prima zi de școală mama vine întotdeauna cu noi, e cea mai mare bucurie a noastră" — ne-au mărturisit cele două școlărițe.

La școala unde am învățat

Motanul n-a mai hoinărit azi noapte pe streșinile caselor. A rămas acasă și s-a cuibărit pe cuptor. Geaba caută mama să-l alunge zicînd că trage-a iarnă. Motanul fuge o clipă ca apoi să se reintoarcă la locul lui.

S-a făcut frig. Toamna a venit peste noapte.

La școala unde am învățat eu e încă liniște. N-a început școala, dar peste cîteva zile va răsuna acolo rîsul clopoțelului și al copiilor. Acum patrusprezece ani, mă pregăteam și eu să merg la școală. Acasă mama mă alinta în limba dulce, dar cu rezonanțe dure, a lui Petöffi Sandor. Cu tata vorbeam romînește. Stînd mai mult pe lîngă mama cînd am călcat întîia oară pragul școlii m-am trezit că nu vorbeam prea bine romînește. Mi-amintesc și acum cum am stîrnit rîsul întregii clase spunînd că fata tutungiului nu venise la școală din pricină că „avea bai [1]) la plămîni". Dar nu de la această neștiință a mea mi s-au tras unele supărări în anii de școală primară.

Acasă la noi era sărăcie. Mama abia avu cu ce să-mi cumpere o tașcă de carton albastru, abecedar și tăbliță. Colegele mele de familie bună aveau ghiozdan de piele și veneau la școală însoțite de guvernante. La zece, scoteau din ghiozdănașul de tablă, șocolată și mere rumene învelite în foiță ca spuma. Iarna cînd era mai frig ele rămîneau acasă, de teamă să nu facă bronșită. Erau foarte sensibile. Pe mine mama mă ducea la școală în cîrcă, pentru că zăpada era prea mare, iar eu aveam în picioare sandale. In schimbul unui plocon, învățătoarea A. premia odrasla doctorului, a inginerului și a comerciantului. Nici fiicele de preoți nu treceau clasa fără premiu. Sfințiile lor aveau grijă să dea la învățătoare bani și alte daruri.

Frate-meu mă întreba curios

Mărgele

— Pe voi nu vă bate la școală? El săracu era pățit. Ii spărsese de cîteva ori capul nevasta directorului Petrescu, care-i fusese învățătoare la Oradea.

— Nu ne-a bătut încă i-am răspuns eu!

Și într-adevăr, bine am spus „încă", pentru că nu mult după începerea anului școlar s-a dovedit că învățătoarea noastră obișnuia să-și potolească supărările trăgînd cîteva bețe „la palmă" copiilor. Vină îți găsea ea! Nu-ți făceai toate temele? Iți trăgea zece bețe la o palmă, zece la alta, și ca supliment, te trăgea și de urechi. Nu-și făcea temele, fata băcanului? Nu pațea nimic! I se atrăgea atenția numai: mîine să ți le faci! Dar eu, care n-aveam ce să-i duc în dar învățătoarei mele pentru că igrasia de pe pereții camerei noastre nu se putea dărui, n-am fost iertată cînd am greșit. Intinde mîinile! — mi-a poruncit. Am intins întîi dreapta. Tîmplele mi se zbăteau de parcă ar fi fost ceasornice. Parcă visam. Țineam capul sus și mă străduiam să fiu senină, să rîd, de parcă în clipa aceea cineva îmi dăruia mărgele, nu lovituri. Invățătoarea n-a înțeles că mă durea inima mai rău decît palmele. A crezut că mă obrăznicesc și mi-a dat cîteva bețe în plus.

Ce-a urmat? Cîteva săptămîni n-am mai dat pe la școală. Mi-era rușine de pedeapsa căpătată în fața clasei întregi...

De atunci au trecut ani. S-au schimbat rînduielile. In școala în care am învățat eu au venit învățătoare noi care-i iubesc pe toți copiii deopotrivă. Nici un școlar nu se mai intoarce de acolo cu palmele umflate și cu obrajii plînși. Mery Lungulescu cu freuleina ei, care o sfătuia să nu se împrietenească decît cu fete „de familie bună" sînt numai amintiri neplăcute.

In prima zi de școală curtea școlii la care am învățat va fi plină de o bucurie neumbrită de nimic, de o bucurie adevărată!

1) bai = ceva.

Elena DRAGOȘ

O MAMĂ EROINĂ

Printre amintirile Anei Dragomirescu, se află și o scrisoare venită tocmai din Elveția. Ana Dragomirescu n-are rude în Elveția dar numele ei e cunoscut și acolo. Așa se face că, într-o zi, primi scrisoarea unui tînăr elvețian care o felicita pentru răbdarea cu care și-a crescut copiii, într-o vreme în care la noi în țară cîrmuitorii aveau alte griji decît cea de a ajutora o familie cu zece copii. „Eu sînt singur la părinți — scria necunoscutul — și totuși părinții mei au muncit din greu și au avut multe necazuri pînă m-am făcut mare. Dar cîte greutăți trebuie să fi întîmpinat dumneata care ești mamă a zece copii?"

...Da, tînărul acela avea tot dreptul să se gîndească la zbuciumul cu care și-a crescut copiii Ana Dragomirescu.

În afară de banii pe care îi aducea soțul ei, lucrător la o croitorie particulară, Ana Dragomirescu nu avea nici un sprijin. Cînd, seara, după multe ore de trudă soțul ei venea acasă, nu avea răgaz să se odihnească. Se apuca din nou de croit și de cusut. Ana Dragomirescu, după ce adormea copiii, se apuca și ea de lucru. Cînd aceștia s-au făcut mărișori, au venit alte griji. La școală li se cereau manuale, caiete, uniforme, taxele școlare trebuiau plătite. Pe atunci, copiii oamenilor nevoiași nu aveau burse. Puteau ei să fie buni la învățătură; dacă părinții nu aveau bani, erau nevoiți să părăsească școala, să se angajeze undeva ucenici.

În primul război mondial, tatăl a fost nevoit să plece pe front. Mama a rămas să poarte singură de grijă celor șase copii pe care-i avea pe atunci. În cel de-al doilea război mondial a venit rîndul băieților să fie tîrîți pe front. Vă închipuiți cu cîtă durere s-au despărțit de ei părinții care i-au crescut din greu, cu sudoarea muncii lor. În jurul ochilor înlăcrămați ai mamei s-au săpat cearcăne adînci. Dintre cei șase fii plecați, doi s-au întors acasă răniți.



Spectrul groaznic al ultimului război a făcut-o pe Ana Dragomirescu să spună în 1953 la Congresul Femeilor Democrate din R.P.R.: „Am crescut cu grijă 10 apărători ai țării care n-o să lase niciodată pe dușmani să ne fure libertatea".

Copiii Anei Dragomirescu sînt toți în viață. Costică e căpitan la aviație, Gheorghe lucrează la Uzinele „23 August" și e printre muncitorii de frunte. Crăciun e tipograf, Dumitru e la P.T.T. În sfîrșit, toți și-au făcut un rost în viață, sînt oameni cinstiți și vrednici. Ana Dragomirescu are 11 nepoți cu care se mîndrește. Cînd aceștia îi destăinuiesc visele, bunica lor le spune: „Dacă vă veți strădui, veți ajunge ce doriți; astăzi visele se pot realiza".

În anul 1952, Anei Dragomirescu i s-a dat titlul de mamă - eroină. Astfel a răsplătit-o statul de democrație populară pentru străduința și răbdarea cu care și-a crescut copiii.

De cîte ori patria este în sărbătoare, Ana Dragomirescu, este invitată să stea la tribună printre alți oameni destoinici ai țării. Așa dar, fiți cu luare aminte cînd veți trece la „7 Noiembrie" prin fața tribunei. O veți recunoaște ușor, în ochii ei licărește o nemărginită bucurie și mîndrie. Decorația pe care o poartă, sclipește ca soarele. Pe fața ei e seninătate și împăcare.

AL. MIHU

CINEMASCOP

(Discuție cu tovarășul A. Bielusici Laureat al Premiului de Stat)



Intr-una din ultimele zile ale anului 1895, în subsolul cafenelei „Grand Café" din Paris, un grup de oameni priveau cu uimire șirul de „fotografii vii" proiectate pe un perete. Fotografiile „vii" reprezentau, în înșiruirea lor, o întîmplare hazlie: cu furtunul în mînă un grădinar stropește răzoarele de flori. Apare un puști și calcă pe furtun. Vina de apă se oprește. Mirat, grădinarul dă să se uite la capătul furtunului, să vadă dacă nu cumva s-a înfundat. Dar în clipa în care apropie capătul furtunului de ochi, copilul ridică piciorul și apa, țîșnind cu putere, stropește din belșug fața grădinarului.

Toate acestea se petreceau însă pe „mutește". Nici un zgomot nici o vorbă nu scoteau personajele proiectate pe perete. Cinematografia făcea atunci primul său pas în lume.

Cinci ani mai tîrziu, tot la Paris, la o expoziție internațională, spectatorii au fost puși în fața unei noi minunății a „fotografiei vii". Pe un ecran lat de o sută de metri, 10 aparate proiectau simultan un singur film, filmat tot cu 10 aparate deodată. În felul acesta o singură imagine de film cuprindea un tablou uriaș, un tablou lat de o sută de metri.

Iată, așadar, chiar în vremea copilăriei sale, cînd cinematograful nu „învățase" încă să vorbească și să cînte, s-a născut ideia ecranului lat. Curînd însă, problema ecranului lat a fost dată pentru o vreme, deoparte. Abia în anul 1927, regizorul francez Claude Autant-Lara realizează un film de scurt metraj, la turnarea căruia s-a folosit pentru prima dată așa-numitul sistem Hipergonar.

Ce era acesta? Poate că și voi v-ați jucat adeseori cu o lingură de oțel strălucitor. Ați observat că atunci cînd privești în „căușul" lingurii, chipul vostru apare schimonosit, lățit peste măsură; iar atunci cînd întorceți lingura pe partea cealaltă, chipul vă apare, de data asta, îngust ca un băț. Cam pe același principiu se bazează și sistemul Hipergonar. Imaginat încă din 1890 de profesorul Abbé, el a fost realizat de Henry Chrétien. E un obiectiv de filmare în care lentilele n-au forma obișnuită, ci o formă cilindrică. Punînd acest obiectiv în fața aparatului de filmat, imaginile vor apărea pe peliculă îngustate, așa cum apărea chipul vostru pe partea întoarsă a lingurii strălucitoare. La aparatul de proiecție se folosește tot un obiectiv asemănător dar care „lățește" imaginea, aducînd-o astfel la proporțiile naturale.

Obiectivul acesta, care în fond e o piesă de proporții mici, a creat mari posibilități pentru cinematografia cu ecranul lat. „Ingustînd" imaginea, el dă posibilitate aparatului de filmat să cuprindă o porțiune mai mare, un tablou mai larg. Nu mai e nevoie deci să se folosească la filmare și la proiectare mai multe aparate care să lucreze simultan.

Dar de ce oare a fost nevoie de ecran lat? Pentru că ochii omului sînt așezați în așa fel încît cuprind o imagine sub un unghi de aproape 180°. Acest lucru face să vedem obiectele, cîmpiile, pădurile, și în lățimea lor, și în înălțimea lor, dar și în „adîncime", (adică depărtarea unui obiect față de altul). Lățind ecranul, imaginea cinematografică se apropie tot mai mult de o imagine privită în natură. Și tendința cinematografiei tocmai asta este: de a-l face pe spectator să vadă imaginile de film aievea.

Apariția ecranului lat a dat naștere unei alte probleme: sunetul. S-au întîlnit de pildă și situații de acestea: personajul se afla într-un capăt al ecranului, iar sunetul se auzea la celălalt capăt. Dar cum să faci ca sunetele să fie auzite de spectator de acolo de unde arată imaginea filmului că se produc?

S-au găsit soluții. Așezarea unor difuzoare speciale în dosul ecranului lat, la anumite distanțe între ele, crează tocmai o asemenea impresie. Ba s-a ajuns pînă acolo încît sunetul pare că „umblă" pe ecran într-acolo unde se îndreaptă personajele, mașinile, etc. Minunat redă ecranul lat scene în care sînt oameni mulți, ansambluri de dans, manifestații, bătălii. Stînd în sală și privind ecranul, avem impresia că ne aflăm undeva aproape, după un gard de pildă, și privim cum trec pe lîngă noi coloanele de oameni. Uneori imaginea aceasta e atît de reală, încît avem impresia că mașini, oameni, vin înspre noi în sală. Se înțelege însă că cinemascopul — cinematograful cu ecran lat nu este unul și același lucru cu cinematograful în relief.

La noi în țară, la cinematograful Republica din Capitală s-a făcut de curînd primul început al proiecției pe ecran lat. In curînd se va introduce cinemascopul și la cinematograful Patria.

V. B.

Știați că...

...omul în cursul întregii sale vieți consumă aproximativ 75 de tone de apă, 17,5 tone de hidrați de carbon, 2,5 tone de albumine și 1,3 tone de grăsimi? Organismul omenesc prelucrează deci o cantitate de alimente de 1000-1500 de ori mai mare ca greutatea corpului său.

...din întreaga căldură degajată de soare pămîntul primește doar a doua miliardă parte?

...în S.U.A. există cea mai mare peșteră carstică din lume, numită Peștera Mamuților? Ea are 47 de săli și 225 de coridoare, care se întind pe o distanță de 240 de kilometri. Prin această peșteră curg trei rîuri și tot în ea se află trei lacuri dintre care cel mai mare poartă numele de „Marea moartă".

...o balenă albastră cîntărește pînă la 130 de tone, adică cît 36 de elefanți sau cît populația unui oraș cu 2500 de locuitori? Lungimea ei ajunge la vreo 30 de metri, iar limba are o greutate de peste 3 tone.

...la 18 octombrie 1869 a pornit de la București spre Giurgiu primul tren pe prima cale ferată din Romînia?

...o striga este mult mai folositoare decît trei pisici? Ea înghite anual peste 2000 de șoareci de cîmp.

...floarea de Agave, care este o varietate a cactusului, înflorește o dată la 100 de ani?

ATLASUL PIONIERULUI

Republica San Marino

În partea de nord a peninsulei Apenine, pe pantele înălțimii Monte Titano din lanțul oriental al munților Apenini, se află unul dintre cele mai mici state din lume, republica San-Marino. Ea ocupă o suprafață de numai 60,5 km² și e înconjurată din toate părțile de provincii italiene. Numai la douăzeci de kilometri depărtare, apele calde și veșnic albastre ale mării Adriatice scaldă țărmurile peninsulei.

Cîmpiile, dealurile acoperite de verdeața luxuriantă a pădurilor subtropicale și micile așezări omenești ale republicii s'nt străjuite de înălțimi cu coaste abrupte.

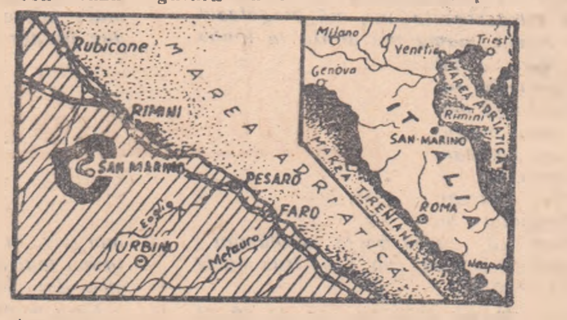
Pe una din ele — uriașa stîncă Monte Titano, pe care se află și capitala acestui stat — se înalță trei cetăți cu creneluri tocite de-a lungul secolelor. Privind în jur pare că ne aflăm în plin ev mediu. Intr-adevăr, trecutul istoric al republicii se pierde în negura vremurilor.

O străveche legendă pe care o istorisesc localnicii spune că republica San-Marino a fost întemeiată în anul 301 de către zidarul Marino, un fugar din Dalmația. Prigonit din pricina luptei sale pentru libertate, Marino și-a găsit refugiu pe Monte Titano, unde a întemeiat o obște. Cu timpul, obștea s-a mărit și s-a transformat într-un stat independent, care numără astăzi 13.500 locuitori dintre care 2000 locuiesc în capitala țării — orașul San Marino.

Ideile de libertate ale întemeietorului legendar au prins rădăcini adînci în rîndul micului popor al republicii. Miile de turiști care vizitează țara sînt întîmpinați de la frontieră cu tradiționalul salut: „Benvenutti nell antica terra della liberta" — Bun venit în vechea țară a libertății.

De-a lungul celor 16 veacuri de existență, mica republică și-a apărat cu strășnicie independența, iar pe pămîntul ei însorit și-au găsit întotdeauna adăpost revoluționarii prigoniți pentru dorul lor de libertate. Mai de mult, cînd l-a primit pe marele Garibaldi împreună cu luptătorii săi, ori în anii regimului fascist al lui Mussolini, cînd i-a ocrotit pe mulți luptători italieni din rezistență, republica San-Marino nu și-a dezmințit niciodată numele de pămînt al libertății.

Fiind situată între provincii italiene și neavînd nici o ieșire la mare, mica republică realizează legătura cu lumea exterioară prin-



tr-o cale ferată și o șosea, care o unesc cu străvechiul port italian Rimini, de pe țărmul Mării Adriatice. Aici San Marino are o mică flotă comercială proprie, cu ajutorul căreia întreține legături comerciale cu alte state.

Locuitorii acestei țări-miniatură, se ocupă în cea mai mare parte cu agricultura și creșterea vitelor. Ei cultivă grîu, porumb, viță de vie și pomi fructiferi.

Republica are și o industrie proprie. Se exploatează cariere de piatră și cîteva mine de sulf. Există fabrici alimentare și textile, întreprinderi de vinificație și mici întreprinderi meșteșugărești, care produc felurite obiecte de metal și sticlă mult căutate de turiștii care vin aici din toată lumea.

De altfel turismul constituie unul din principalele venituri ale republicii. Șase sute de mii de turiști vizitează anual pitoreasca țară de pe versantul Apeninilor.

Un alt venit important al republicii îl constituie filatelia. În toată lumea sînt bine cunoscute timbrele care vorbesc despre trecutul zbuciumat al țării, ori trimit în depărtări imaginea cîmpiilor și a munților ferăstruiți de piraie.

Puterea legislativă aparține în San-Marino „Marelui consiliu" (parlamentul) alcătuit din 60 de deputați aleși pe 4 ani. Din rîndurile membrilor săi, parlamentul alege „Micul consiliu" (consiliu de miniștri), 2 secretari de stat, judecătorii republicii și doi căpitani-regenți.

În timpul alegerilor care au avut loc începînd cu anul 1945, poporul din San-Marino, credincios tradițiilor luptei pentru libertate, a ales în parlamentul țării, cu o majoritate zdrobitoare de voturi, deputați comuniști și socialiști.

Blocul democratic a aplicat în țară reforma agrară și a trecut în proprietatea statului întreprinderi ca: mori, brutării, cinematografe, și altele.

Astăzi statul San-Marino întreține relații diplomatice cu mai multe țări printre care se află și U.R.S.S., Anglia, S.U.A., Franța, Iugoslavia.

Mica și totuși bătrîna republică a legendarului zidar Marino, a înfruntat cu mult curaj vitregia secolelor și a supraviețuit datorită patriotismului și dragostei de libertate a locuitorilor săi.

I. FETOV

Ioana



Ioana vrea să devină învățătoare. Îi place să citească ceasuri în șir, să recite poeziile învățate pe de rost. Cînd a luat vacanță și-a spus: am să citesc în vacanță multe, multe cărți; n-am să fac altceva, am să citesc numai. Dar în vacanță Ioana a văzut că trebuie să-și schimbe hotărîrea. Acasă erau multe treburi de făcut. Ecaterina sora cea mare, se căsătorise în vară și Ioana rămase acasă cea mai mare dintre copii. In vreme ce părinții erau plecați la cîmp, Ioana trebuia să gătească, să dea de mîncare păsărilor din ogradă, să facă curățenie, să mulgă vaca. In cele dintîi zile de cînd luase locul surorii plecate, Ioanei nu-i rămînea nici o fărîmă de timp liber. Nu termina bine de gătit, că se apropia ora cînd părinții plecați la lucru și Vinița, sora mai mică plecată să pască vaca, așteptau să le ducă prînzul. Cînd se întorcea acasă de la cîmp se apuca să împletească ciorapi ori flanele pentru iarnă. Și treaba aceasta fusese tot obligația „celei mai mari".

Cu timpul Ioana izbuti să sfîrșească treburile acestea mai repede, astfel că-i rămînea vreme și pentru citit.

Cîtva timp Ioana a avut în grijă și pe Gheorghiță, un văr mai mic al ei.

Ioana îl spăla, îi dădea de mîncare, îi făcea jucării și îi spunea povești.

In vecini lîngă familia Ilie, locuiește bătrîna Cristina. Cînd Ioana pleca să ducă vaca la păscut, se oprea și pe la dînsa și-i striga:

— Dă-mi și vaca dumitale, mătușă, s-o duc la păscut tot merg cu a noastră.

La școală, în vacanță, funcționa de trei ori pe săptămînă tabăra de curte. Mama o lăsa să plece de fiecare dată într-acolo. La tabără Ioana se juca împreună cu celelalte pioniere, citea, ori participa la activitatea cercurilor pe materii. Astfel și-a petrecut vacanța Ioana Ilie din Costești. Colegele ei o prețuiesc mult și s-au gîndit la ceva: vor s-o pună pe Ioana să fie președintă de grupă. E doar o fată harnică și pricepută. Și eu sînt sigură că dacă i se va încredința această muncă, Ioana se va putea descurca tot așa cum s-a descurcat în vacanță cu treburile gospodăriei.

N. BIHORAN

La început de școală

Trenul trecea încet, încet,
printre salcîmi și gutui.
Tolăniți pe iarba prăfuită de brumă
păzeam vacile satului
Pe ferestrele vagoanelor negre
băieții bogătanului,
scoteau capetele umflate de somn.
Plecau să învețe la școlile orașului,
să-și pune haine de domn. —
Și noi păzeam vacile satului...
Ei ne făceau semne cu batistele
albe ca aripile porumbeilor.
Noi le arătam limba
și pumnul
dar inima noastră era tristă,
și trenul trecea încet, încet
printre salcîmi și gutui.

de PETRE STOICA

La cercul de telecomunicații



Pentru pionierii din fotografie, desfacerea și montarea unui telefon a devenit un lucru obișnuit. Este doar vorba de doi tineri tehnicieni din cercul de telecomunicații.

Prima zi de școală



In prima zi de școală înainte de începerea cursurilor, la toate școlile au avut loc adunări festive. Și aceasta urmăresc cu atenție pe cei după cum vedeți copiii de la școala care le vorbesc despre noul an școlar.

Un veac și un an și-au dat mîna

Și-au dat mîna în orașul Stalin. Cînd? Intr-o dimineață. Unde? La școala medie de băieți nr. 1...

A trecut un veac de cînd s-a deschis pentru prima oară poarta unei școli. Aceeași poartă s-a deschis și acum cîteva zile, pentru a suta una oară și au trecut pragul ei elevi din Orașul Stalin, care începeau un nou an de școală...

Dimineața, a vestit zilei că străzile orașului au trecători mai puțin obișnuiți decît în ultimele luni și că ei sînt elevii noului an.

Prin mulțimea de copii era și o fetiță, un băiețaș și... dar destul.

Uite-i. Au ajuns la școală. Au urcat multe trepte. Au trecut pe lîngă un băiat „mare" care stătea la ușă și s-au așezat în bănci. Aici era sala de festivități.

Ochii copiilor păreau mai rotunzi ca oricînd, sprîncenele mai întrebătoare. A vorbit tovarășul director și l-au ascultat. După aceea l-au ascultat și pe un băiat „mare". Și apoi toți din sală au bătut tare din palme. Credeau că s-a sfîrșit. Dar nu, o fetiță cu un buchet de flori a ieșit în față.

Este o tradiție ca cei mai mari să-i primească pe cei mici.

Și... pe bancă, în dreptul fiecărui elev dintr-a întîia, a rămas cîte o floare din buchet.

Prima parte a primei zile de școală s-a terminat.

Sîntem alături de cei mai tineri școlari ai celei mai bătrîne școli din Orașul Stalin.

După ce, în treacăt, și-au cunoscut școala au intrat în clasă și au început „cunoștințele oficiale", Apelul.

Moga Mircea, Ion Popovici, Rodica Vinju, Ciortan..

Dar cel strigat tăcea. Două lacrimi mari, mari, i-au umezit întîi ochii și apoi obrazul.

— Eu... Eu vreau la tăticu.

Fetița de lîngă el l-a încurajat:

— Spune cum te chiamă, Marius.

— Nu vreau, unde e tăticu?

Dar Gabriela are metodele ei și pînă la urmă și-a convins frățiorul.

Gabriela și Marius sînt copiii pe care i-am însoțit pînă acum.

Să vă spun un secret: ei s-au născut în aceeași zi, și vedeți că în aceeași zi au început și școala.

Un veac și un an și-au dat mîna într-o zi la cea mai veche școală a orașului unde Marius, Gabriela și colegii lor sînt cei mai tineri școlari.

Marcela IOAN

O dată cu primele zile de școală încep și pregătirile pentru alegerile organelor conducătoare ale pionierilor. După cum știți, mai întîi vor fi aleși președinții de grupă.

Gîndiți-vă bine pe cine propuneți, ca nu cumva să ajungeți o grupă cu o activitate plictisitoare, lipsită de voie bună și de acțiuni interesante.

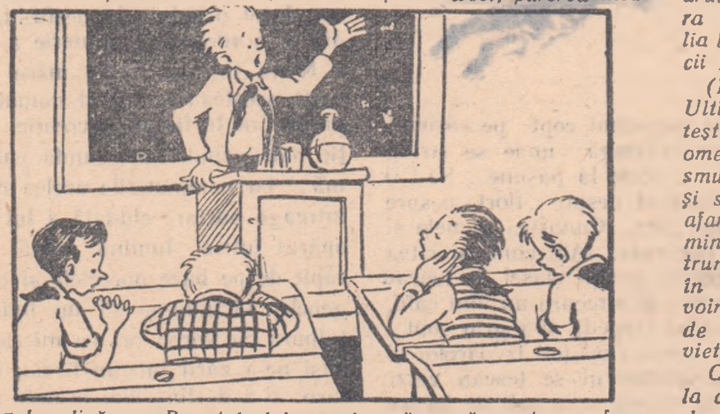
Iată ce spune și regulamentul organizației de pionieri în legătură cu activitatea grupei:

„Grupa de pionieri se constituie ținînd seama de dorința pionierilor, cuprinzînd pionierii din aceeași clasă. Grupa pionierească este colectivul unde se pot manifesta din plin inițiativa și activitatea creatoare a copiilor".

Colaboratorul N° 1

In clasă era liniște deplină. Cei zece membri ai grupei ședeau smirnă în bănci, așteptînd deschiderea și desfășurarea adunării. Costică Papagal, președintele grupei, urcă la catedră, tușește zgomotos, fornăie de vreo două ori pe nas, răsfoește cele patru-cinci sute de foi ale referatului, aruncă o privire severă prin sală și începe

— Hm... Tovarăși! Declar deschisă adunarea noastră de grupă. Dau citire ordinei de zi. Punctul unu: referat asupra muncii la învățătură — tovarășul Costică Papagal, adică eu. Punctul doi: referat asupra disciplinei — tovarășul... eu... adică Costică Papagal. Punctul trei: propuneri pentru viitor — tovarășul președinte al grupei, deci eu, Costică Papagal. Dacă cineva nu e de acord cu ordinea de zi, să ia cuvîntul la ...punctul patru, adică la discuții. Acum, gata, am cuvîntul. Tovarăși, un proverb popular spune: cine are carte are patru ochi!! Noi, tovarăși, trebuie să învățăm cît mai bine, pentru a deveni cetățeni destoinici. Intr-adevăr, cine nu știe că pentru a deveni cetățeni destoinici trebuie să învățăm? Deci, părerea mea sinceră e că pentru a face acest lucru trebuie să... învățăm!



(Doi băieți adorm).

Trebuie, tovarăși, să fim cît mai incomprehensibili și să ne edificăm această sarcină de-a învăța!

(Incă doi băieți adorm).

Intr-o altă ordine de idei, cred că nu strică să vorbim și despre importanța învățăturii care actualmente vorbind se erijează foarte serios.

(Incă trei băieți încep să sforăie).

Desigur, nu putem încheia acest capitol al primei părți a referatului fără să arătăm că de fapt învățătura trebuie să stea la temelia bazei fundamentului muncii noastre..

(Incă doi copii adorm... Ultimul rămas treaz picotește, dar, cu sforțări supraomenești, izbutește să se smulgă din plasa somnului și să se furișeze neobservat afară din clasă. Peste zece minute, tot neobservat, pătrunde în clasă și se așază în ultima bancă un bărbat voinic, îmbrăcat într-o haină de piele și purtînd o servietă voluminoasă).

Costică Papagal e acum la cea de-a treizecea pagină de referat. Fără să privească în sală, bea o-înghițitură de apă și continuă:

— După această sumară introducere, aș vrea să ating, în fine, și problema învățăturii. Mai întîi, e bine să stabilim corelațiile imperioase ale acestei probleme, care noi știm că trebuie să învățăm deși e lucru cunoscut totuși importanța intangibilă a acestuia reiese limpede cum spuneam mai înainte și...

Omul cu servieta se lupta din greu cu somnul care îl cuprinsese și pe el; în cele din urmă, c-o strădanie eroică, se ridică și se repezi către Costică Papagal, îmbrățișîndu-l și sărutîndu-l zgomotos:

— Oh, tinere, ești o comoară! Mulțumesc cerului că mi te-a scos în cale!

— Dar cine ești dumneata?! întrebă uimit și măgulit Costică Papagal.

— Sînt reprezentantul întreprinderii de stat „I. S. Somniferul". Te felicit și te consider de-acum, înainte colaboratorul nr. 1 al întreprinderii noastre! strigă omul c-o ultimă sforțare și adormi cu capul pe umărul lui Costică Papagal.



Sandu ALEXANDRU

PANAIT CERNA



Se împlinesc, de la nașterea lui Panait Cerna, 75 de ani. Ar mai fi fost poate între noi, dăruindu-ne încă mărgăritarele versului său adînc și melodios, dacă nu-l secerau, în primăvara vieții, strîmbătatea și nepăsarea lumii vechi. Depănînd firul existenței lui scurte și amare, înnodat din mărturiile unora și altora, îți răsar în minte chipurile atîtor poeți din trecut... Fiindcă Panait Cerna, frate bun de suferințe cu ei, a trăit aceleași zile măcinate de necazuri și tristeți, sub povara cărora s-a frînt de timpuriu.

A văzut lumina zilei în satul Cerna, lîngă Măcin. Pe tatăl său, învățătorul Stanciof, (bulgar de origine), n-a apucat să-l cunoască, fiindcă acesta, din cauza prigoanei naționaliste, a trebuit să fugă peste graniță. Liceul l-a făcut la Brăila, unde, lipsit de reazimul părintesc, a fost nevoit să dea meditații îngîmfaților copii de negustori. Cu toate acestea, a învățat cu aprindere și cu dragoste. Paginile lui Eminescu, Tolstoi, Goethe erau prietenii nedespărțiți ai puținelor sale clipe de răgaz. Setea de carte îl poartă apoi la București, la universitate. Dar tot mai greu e drumul... Foame, frig, trudă peste puteri. In pieptul lui șubrezit se cuibărește, viclean, viermele tuberculozei, vestindu-i sfîrșitul care n-avea să întîrzie prea mult.

Cerna a început să scrie de vreme, încă din școală. Dar adevăratul debut literar și-l face la revista „Sămănătorul", înființată de Coșbuc și Vlahuță în 1901. „Ne-am bucurat parcă am fi găsit o comoară" spune Vlahuță despre prima poezie a lui Cerna.

La școala celor doi maiștri talentul lui Cerna se afirmă, capătă sevă nouă și tărie. Idealuri nobile și generoase îi luminau sufletul. Dar lumea în care trăia și crea, lume de jefuitori, îl sugruma, căutînd să-i înăbușe conștiința, să-i îndrepte creația pe făgașul minciunii și al desprinderii de realitate. De aceea, în scrisul lui revine adesea o notă de zbucium, regretul de a-și vedea zăgăzuite nădejdiile într-o lume mai bună :

„...Greu luptă valurile toate
Să-mi stingă visul de lumină".

Dar struna cea mai plină, cea mai arzătoare a viorii lui Cerna, cîntă mereu plaiurile dragi ale țării, oamenii ei simpli, obijduiți, cu care se știa părtaș. Reprimarea singeroasă a răscoalei din 1907 stîrnește fulgere de durere și de mînie în versul lui. In poezia „Zile de durere", zguduit în fața valului de sînge, el se adresează soarelui, spunîndu-i :

„Usucă iute cîmpurile roșii,
Să nu priceapă-n groapa lor strămoșii
Al cui a fost și cine l-a vărsat".

Revolta lui, accentele de protest, de ură și blestem împotriva nedreptății sociale sînt dublate de o gingășie rară în zugrăvirea naturii (pastelurile „Primăvara", „Cîntec de Martie"), de o simțire aleasă, ridicată pînă la cea mai înaltă emoție Citind de pildă poezia „Mamă" ce inimă nu vibrează în tainicele ei unghere de fiorul sfînt al amintirii și nu se pătrunde de chipul blînd al celei care dă viață...

Cerna s-a stins în 1913, în pragul vieții. Ne-a rămas poezia lui. O comoară, cum bine i-a zis Vlahuță. O comoară omenească de dureri și nădejdi, de lumini și umbre, de răzvrătire și duioșie.

VASILE MĂNUCEANU

Ene



Povestire de Al. Ovidiu Zotta

Pentru că era cel mai înalt din clasă, Ene, noul nostru coleg, s-a grăbit singur să se așeze în ultima bancă. Era un băiat voinic, cu fața arsă de vînturile Bărăganului. Se purta îmbrăcat în straie dintr-o țesătură cenușie și aspră, cum era obiceiul în satul său. Avea palmele mari, cu degete noduroase și bătătorite, între care condeiul părea nefiresc, deși slovele se-nșiruiau perfect caligrafice în caietele lui.

Incă de la început, băiatul ăsta tăcut, cu ochii de-un albastru foarte deschis, ne-a stîrnit mirarea. Parcă era un pustnic ; vorbea puțin, nu rîdea deloc, nu se ducea prea des la cinema, nu-i plăceau filmele „în bătăi", nu juca fotbal și nici măcar nu-și pierdea diminețile de duminică pe bulevard. De aceea, ne-am grăbit să-i aruncăm în față un „băi, țărane"! pentru care nu s-a supărat și nici n-a ridicat pumnul, deși c-o singură lovitură ne-ar fi făcut zob pe toți. Răbdarea asta a lui ne-a cam scos din fire și l-am poreclit „mălai-mare". Dar ce, parcă acestea au fost singurele porecle cu care l-am cinstit? I-am spus : „urs", i-am spus „gorobete", i-am spus „tocilă"... Tocilă — pentru că citea mult. In timp ce noi ne-nghesuim la cinematograf, Ene ședea pe-o bancă din grădina publică și citea. Dacă ar fi citit „Dox-"uri sau romane de 15 lei, treacă-meargă, dar citea din manuale — manuale în grădina publică, ce sacrilegiu ! — și din felurite cărți îngrozitor de groase... Deci, tocilar ! Ce-i drept, însă, în trei săptămîni Ene a fost recunoscut de către toți profesorii drept cel mai bun elev din clasa a șaptea...

Acum, să nu vă închipuiți că noi, colegii lui, eram egoiști și pizmași. Ferească sfîntul ! Cea mai bună dovadă e că în orele de limba romînă cînd se citeau compoziții, îl ascultam cu sfințenie pe Ene care — ce-i al lui, e-al lui ! — avea parcă un condei vrăjit. Ne plăcea să-l ascultăm... De cele mai multe ori, compunea descrieri ale meleagurilor de pe care venise. Noi, care atunci cînd citeam o carte săream paginile de peisaj, ne dădeam de-abia acum seama cît de frumoase pot fi acestea. Să-l fi auzit pe Ene cum pomenea emoționat despre necuprinsa stepă a Bărăganului, despre cumpenele fîntînilor profilate ca niște cocostîrci negri pe zarea roșie a amurgului, despre porumbul copt pe cărbuni, undeva într-o văloagă, unde se string copiii veniți cu vitele la pășune... Să-l fi auzit apoi vorbind despre flori, despre ierburi, despre gîze... Cunoștea numele și ciudățeniile fiecăruia... Ah, cînd își citea Ene compozițiile, pereții clasei se topeau și-n părul nostru se strecura un vînt cald, mirosind a iarbă fragedă și-a grîu copt... In urechi ne sunau clopoțeii izvoarelor și pe dinaintea ochilor ni se țeseau verzi și nemărginite stepele c-un salt de iepure fricos, c-un car scîrțîind pe albul unui drum de țară, c-un vînător privind cu



jind prepelița care l-a scăpat de bătaia glonțului...

Ei, da, atunci Ene ne era cu adevărat prieten. Dar îndată ce soneria vestea recreația și ne trezeam ca dintr-un vis, regăseam iarăși un Ene închis în sine însuși, cu privirile lunecînd pe lîngă tine. Eram atunci din nou porniți împotriva lui și din nou cu poreclele pe buze. In loc să vină, să se joace cu noi în curtea școlii, dispărea undeva-n grădină. Noi ne luam cu fotbalul, cu „capra mută", și nu-l mai băgam în seamă. Odată, însă, într-o asemenea recreație, s-a-ntîmplat ca mingea să zboare pe deasupra curții tocma-n fundul grădinii. Am fugit vreo 3—4 ca s-o căutăm. Am răscolit ici, colo, și-n cele din urmă am dat de... Ene. L-am văzut cu mînecile suflecate, mînuind o săpăligă. Dintr-un început nici nu ne-a observat, atît era de adîncit în munca lui. Cu fața numai zîmbet și respirînd în voie, fericit, săpa un strat de flori ; părea că întreaga lume dispăruse pentru Ene, în afara acestui strat pe care-l tot orînduia la nesfîrșit, de făcuse din el o adevărată bijuterie a grădinii.

N-am înțeles atunci mare lucru din toate acestea ; am aflat numai unde dispărea Ene în fiecare recreație. Și-am simțit pătrunzîndu-ne o undă caldă în inimă ; iar compunerile acelea minunate și întreaga purtare ciudată a lui Ene ne-au apărut într-o lumină nouă, care ne-a răpit de pe buze poreclele și ne-a umezit genele, făcîndu-ne să nu îndrăznim a-l tulbura cu vorba ori cu mișcarea. El însuși ne-a zărit într-un tîrziu, ne-a zîmbit larg, și-a destins vioi brațele și a vorbit, nițeluș sfios, oricum, satisfăcut :

— Eh, mai simte omul că trăiește !

Sport

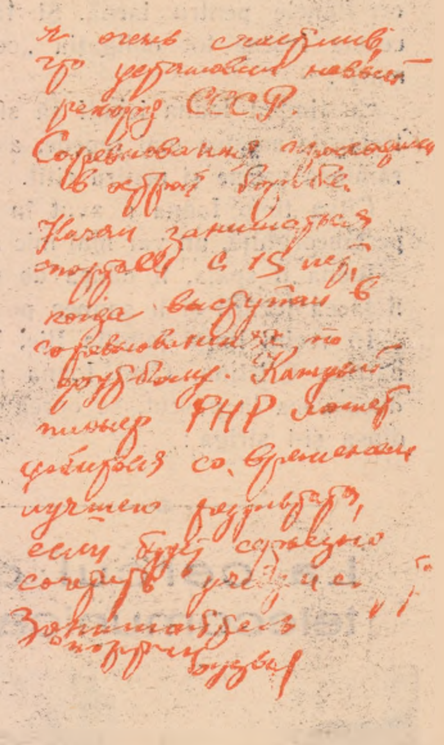
Aproape 50.000 de spectatori au urmărit în zilele de 15, 16 și 17 septembrie desfășurarea celei de a IX-a ediții a campionatelor internaționale de atletism ale R.P.R. Entuziasmul zecilor de mii de spectatori a fost răsplătit din plin.

După cum au afirmat și mulți dintre gazetarii străini aflați în țară, aceasta a fost cea mai mare competiție sportivă a anului în Europa și cel mai mare concurs preolimpic.

A fost un record de participare, s-au întrecut doar sportivi din 22 de țări, și au fost și concursuri extraordinar de frumoase. S-au obținut rezultate de valoare la săritura cu prăjina, Gutovski 4,55 m. la înălțime — Kașkarov — 2,09 m. la proba de 100 m. plat Williams 10,5, la 5000 m. Grecescu 14'18"2/10.

N-a fost probă la care să nu se fi înregistrat rezultate deosebit de valoroase.

Doi dintre campionii concursurilor atletice au însemnat pe carnetul reporterului nostru cîteva cuvinte adresate vouă pionierilor.



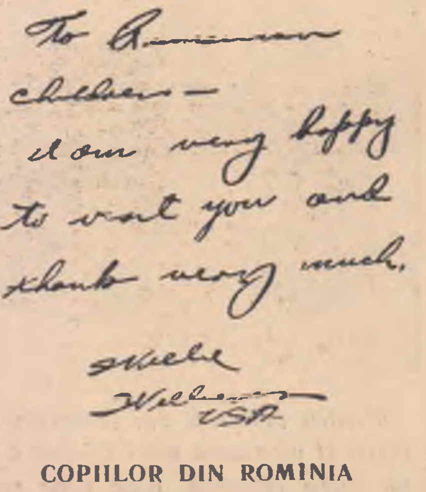
Sînt foarte fericit că am stabilit un nou record al U.R.S.S.

Intrecerile s-au desfășurat într-o luptă aprigă. Am început să mă ocup de sport de la 15 ani, cînd am participat la campionatele de fotbal.

Fiecare pionier al R.P.R. poate să ajungă cu timpul la cele mai frumoase rezultate dacă va îmbina serios învățătura cu sportul.

Prieteni, ocupați-vă de sport.

KASKAROV



COPIILOR DIN ROMÎNIA

Sînt foarte fericit să vă vizitez țara, mulțumesc foarte mult pentru totul.

WILLI WILLIAMS
S.U.A.

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114. Tiparul Intr. Poligrafică Nr. 2, str. Brezoianu Nr. 23—25.